

III.C.02.09. DE GALG

In de omgeving van Brustem stonden drie galgen op de toegangswegen. Staak en galg waren vroeger de tekens van een heerlijkheid met recht en justitie. De burgervaderen gebruikten die strafinstrumenten als waarschuwing en als preventief schrikbeeld voor eventuele misdadigers, die de plaats met hun bezoek wilden vereren en om aldus te waarschuwen dat de gemeentenaren niet met zich lieten spotten.

Anderzijds was de oprichting van een galg buiten het dorp bedoeld om de eigen medemensen het schouwspel te besparen. De gehangenen bleven daar bengelen tot ze afvielen en ze door honden of raven waren weggewreten of tot er nieuwe slachtoffers hun plaats kwamen innemen.

Het boek "*Liber Domini Abbatis 1697*" toonde ons een eerste galg langs de weg van Sint-Truiden naar Brustem, dicht bij de plaats "*Rasop*" genaamd.

Een tweede galg stond op de grens tussen Brustem en Aalst op het latere vliegveld : "*ende 3 auden swarte van 19 roeden lants die ghelegen sijn tusschen Brusteme en die Galghe*" (01).

"*Item henric Joes van Aelste, 4 aude swarte van 1 bonre lants dat ghelegen es ent Vrancrike bij de Aelster galghe, regenote den Groene Gracht (Rijkelveld) ende Galge* (02). Toen men in 1556 de grens tussen Aalst en Brustem bepaalde, schreef men: "*die beke halff Brusthem tot op Gilis van Heer goet tot op die Hautstraete* (03), *de straete voorscr: halff Brusthem, ende van die straete recht tot aen die galghe op die cassije door een cleijn schilt hoefken*" (04)

Een derde galg was geplaatst, voorbij de tom aan de Romeinseweg in de richting van Rijkel. Daar werd als herinnering, in 1988, een kniegalg opgericht: een sterke paal, waaraan bovenaan een korte horizontale balk was bevestigd met een koord aan het uiteinde. De historische galg die op deze plaats in 1493 stond was een stevige lange horizontale balk weerszijden geschaagd door een gemetselde stenen constructie.

Soms werden de boosdoeners geradbraakt: "*armen, beenen ende lendenen levendig gebrocken te worden op een schavot ende aldaer geleyt te worden op een radt het aengesicht gekeert naer den hemel, ende aldaer te blijven tot dat het godt believen sal u in 't leven te laeten*".

III.C.02.09. De galg Bronnen.

- 01.-E.Houtman en J.Molemans.-"Cijnsregister van het Bruynxhof te Brustem (1300)" in O.L.V.L., jrg.30, 1975, blz.257, folio 3v°.
- 02.-Idem., blz.267, folio 8v°.
- 03.-Hautstraete was de Oude Borgwormseweg.
- 04.-R.A.H.-Gemeente Brustem nr.66 "Stuk over de grens tussen Brustem en Aalst in 1556".